

OB 50-LETNICI SMRTI MAGISTRA FRANCA MINAŘIKA

Lovro Dermota

Franc Minařik je umrl na svoj rojstni dan, 9. junija 1972, v Mariboru. Rodil se je 1887. leta v Smolniku na Pohorju kot sin upravnika steklarne Jožefa Minařika. Ljudsko šolo je obiskoval v Rušah, gimnazijo v Mariboru, šesto gimnazijo v Moedlingu pri Dunaju, farmacevtsko prakso v Chlodovu pri Karlovih Varih, Univerzo pa v Gradcu in leta 1909 diplomiral. Do leta 1916 je deloval kot asistent deželne lekarne Trnkoczy-Zackal v Gradcu, med prvo svetovno vojno je delal v laboratoriju zdravilišča za tuberkulozo v Horgasu, od leta 1916 do 1920 je vodil lekarno na Bledu, ki jo je po smrti Huga Robleka prevzel od njegove vdove. Leta 1927 se je preselil v Maribor. Kupil je najstarejšo lekarno na Glavnem trgu, Mestna lekarna pri Orlu, od lekarnarja Miroslava Prula. Lekarno so leta 1949 nacionalizirali, magister Minařik je bil sprejet v Mariborske lekarne in se do svoje smrti posvetil zgodovini farmacije.

Ob njegovih življenjskih jubilejih so se mu priznani strokovnjaki, domači in tuji, prijateljsko oddolžili za njegove zgodovinsko pomembne prispevke.

Ob njegovi sedemdesetletnici so leta 1957 v Pokrajinskem muzeju v Mariboru odprli stalno lekarniško zbirko, dve leti prej je postal predavatelj zgodovine farmacije na novi farmacevtski fakulteti v Ljubljani. Tedaj ga je Mednarodno društvo za zgodovino farmacije odlikovalo s Schelenzevo plaketo. Profesor dr. Hrvoje Tartalja iz Zagreba ga je imenoval »nestorja jugoslovanskih zgodovinarjev farmacije«.

Zelo svečano je bilo tudi leta 1967 ob njegovi osemdesetletnici. Predsednik Mednarodnega društva za zgodovino farmacije prof. dr. E. G. Dann mu je takole izrekel priznanje: »Leta 1926 se je zbralo 30 mož, da bi ustanovili današnje Mednarodno društvo za zgodovino farmacije. Med njimi je bil tudi lekarnar Franc Minařik, ki je letos izpolnil 80 let.« Omenil je bibliografijo njegovih 32 naslovov, več kot 100 publikacij, izdanih v več jezikih, o zgodovini samostanskih lekarn, ki niso samo dragoceni prispevki za zgodovinarje, temveč tudi gradivo za kulturo obravnavanih področij. Ob 80. obletnici mu je prof. Dann izročil Winklerjevo plaketo, mariborski župan visoko državno odlikovanje, prof. dr. Vitolo z Univerze v Pisi Lauri di Palatino, dekan Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani pa pismo o nameri, da ga bo fakulteta imenovala za izrednega profesorja za zgodovino medicine. Ganljiva je njegova zahvala sodelavcem v mariborskih lekarnah: »Lepi dnevi praznovanja moje osemdesetletnice so mimo. Bili so zame pravljlični in le počasi se vživljam zo-

pet v vsakdanjost. Ti enkratni doživljaji mi bodo ostali v trajnem spominu kot vaše jubilejno darilo.«

Minařikov prijatelj, pesnik Janko Glazer, ga je takole opisal: »Bil je človek, pripravljen dati več, kot je zahteval zase: nesebičen, uslužen, tenkočuten, obziren, dober. Izjemen človek: človek, ki je znal in si upal biti tudi zadovoljen, čeprav seveda (kakor nikomur) tudi njemu ni bilo prizaneseno z udarci. A imel je nekaj, česar nima vsak: več kot uspehi v denarju mu je bilo zadošččenje, ki mu ga je prinašalo delo. Živeti je pomenilo zanj delati!«

Nemško društvo za zgodovino farmacije ga je odlikovalo s Ferchlovo medaljo, ki jo je Minařikovima hčerkama na priložnostni prireditvi v Mariboru izročil prof. dr. Hagen Hein, predsednik Mednarodnega društva za zgodovino farmacije (to odlikovanje se podeljuje po smrti).

Pripis: Franc Minařik je bil človekoljub in dejaven samaritan. V mladosti je napisal veliko pacifističnih prispevkov. Do petdesetih let je svoja dela objavjal v tujini, saj našega strokovnega časopisa še nismo imeli. V tujini so ga bolj cenili in spoštovali kot doma. Dolgo si je prizadeval za ohranitev in obnovo Olimske lekarne. Danes je znana kot biser Slovenije. Narod, ali stroka, ki si ne prizadeva slediti svojim zgodovinskim dogodkom in svojemu razvoju, ni kultiviran. Strokovne delavke in delavci Mariborskih lekarn se vsako leto na soboto, blizu 9. junija, rojstnega dne magistra Franca Minařika, predstavijo ljudem s svojimi izdelki za ohranjanje dobrega telesnega in duševnega zdravja. Letos na Trgu svobode.

Člani Mariborske podružnice s predsednico Vesno Farič Tuš, mag. farm., 9. junija 2022 ob spominski plošči, posvečeni Francu Minařiku.